EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2015.9.9.
COM(2015) 452 final

2015/0211 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló 2013/32/EU irányelv alkalmazása céljából a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. A javaslat indokai és célkitűzései

- **A biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozása**

2015. május 13-án az Európai Bizottság átfogó európai migrációs stratégiát[1] terjesztett elő, melyben felvázolta a Bizottság által a Földközi-tenger medencéjében kialakult válsághelyzet kezelése érdekében javasolt azonnali intézkedések mellett azokat a közép- és hosszú távú kezdeményezéseket, amelyek elfogadása szükséges a migráció minden tekintetben hatékonyabb kezelését szolgáló strukturális megoldások kialakításához. A megfontolt strukturális megoldások részeként és a tagállamok menekültügyi rendszereire nehezedő jelenlegi, minden korábbinál nagyobb nyomás fényében a Bizottság hangsúlyozta, hogy a visszaélések tekintetében hatékonyabb megközelítésre van szükség, valamint jelezte szándékát arra vonatkozóan, hogy a biztonságosnak nyilvánított származási országból származó személyek által benyújtott menedékjog iránti kérelmek gyors feldolgozásának elősegítése érdekében megerősítse a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló 2013/32/EU irányelvnek (a továbbiakban: 2013/32/EU irányelv) a biztonságos származási országokra vonatkozó rendelkezéseit. Az Európai Tanács 2015. június 25–26-i következtetéseiben kiemelteknek megfelelően mindez magában foglalja a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozását.

A 2013/32/EU irányelv lehetővé teszi a tagállamok számára a konkrét eljárási szabályok – különösen a gyorsított eljárások és a határon folytatandó eljárások – alkalmazását, amennyiben a kérelmező olyan ország állampolgára (vagy hontalan személy esetében a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti olyan harmadik országról van szó), amely a nemzeti jog alapján biztonságos országnak minősül, és ezen felül ez az ország a kérelmező szempontjából az ő konkrét körülményeit figyelembe véve biztonságosnak tekinthető. Csak néhány tagállam fogadott el olyan nemzeti jegyzéket, amely a biztonságos származási országokat tartalmazza. Ezek a nemzeti jegyzékek továbbá némi eltérést is mutatnak, ami az egyes harmadik országok biztonságának különböző megítéléséből adódnak, illetve abból, hogy a harmadik országbeli állampolgárok különböző módon áramlanak a tagállamokba.

A 2013/32/EU irányelv I. melléklete közös feltételeket határoz meg a harmadik országoknak a tagállamok általi biztonságos származási országgá való kijelölésére vonatkozóan:

„Egy ország akkor tekinthető biztonságos származási országnak, ha a jogi helyzete és a demokratikus rendszerben való jogalkalmazás helyzete és az általános politikai körülmények alapján kimutatható, hogy általában és következetesen nem tapasztalható a 2011/95/EU irányelv[2] 9. cikkében meghatározott üldöztetés; nem alkalmaznak kínzást, sem kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, és nem fenyeget általános erőszak sem nemzetközi, sem belső fegyveres konfliktushelyzetekben.

E vizsgálat elkészítése során számításba kell venni többek között azt, hogy milyen mértékben nyújtanak védelmet üldöztetés, vagy embertelen bánásmód ellen:

---

1 COM(2015) 240 final, 2015.5.13.

2 Az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i 2011/95/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról (HL L 337., 2011.12.20., 9. o.).

a) az ország vonatkozó törvényei és jogszabályai, és alkalmazásuk módja;

b) az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben és/vagy a polgári és politikai jogokról szóló nemzetközi egyezségokmányban és/vagy az Egyesült Nemzetek kínzás elleni egyezményében meghatározott emberi jogok és szabadságok tiszteletben tartása, különösen az olyan jogoké, amelyektől az említett európai egyezmény 15. cikkének (2) bekezdése alapján nem lehet eltérni;

c) a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartása a genfi egyezménnyel összhangban;

d) az e jogok és szabadságok megsértése elleni hatékony jogorvoslati rendszer biztosítása útján."

Az uniós jog jelenleg nem tartalmazza a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékét. E javaslat egy ilyen közös uniós jegyzék létrehozására irányul, amelyre a 2013/32/EU irányelvben meghatározott közös feltételek alapján kerül sor, mivel valamennyi tagállamot segíti a biztonságos származási ország elvéhez kapcsolódó eljárások alkalmazásában, növelve ezáltal a menekültügyi rendszerek általános hatékonyságát az olyan nemzetközi védelem iránti kérelmek tekintetében, amelyek valószínűleg megalapozatlanok. Egy közös uniós jegyzék csökkenti a biztonságos származási országok tagállami jegyzékei között fennálló különbségeket, elősegíti ezzel az eljárások közelítését és visszatartja a nemzetközi védelmet kérelmezők másodlagos migrációs mozgását.

- **A harmadik országoknak a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe való felvétele**

A rendelkezésére álló – különösképpen az Európai Külügyi Szolgálat (a továbbiakban: EKSZ) és a tagállamok, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (a továbbiakban: EASO), az Európa Tanács, az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosa (a továbbiakban: UNHCR), valamint más érintett nemzetközi szervezetek által nyújtott – valamennyi vonatkozó információ alapján az Európai Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a 2013/32/EU irányelv értelmében Albánia, Bosznia-Hercegovina, Koszovó*[3], Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró, Szerbia és Törökország biztonságos származási országnak minősül, ezért fel kell venni a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe.

Az Európai Bizottság különösképpen az EKSZ jelentéseit, ideértve a 2015. augusztus 31-i és szeptember 1-jei célzott országspecifikus jelentéseket, a tagállamok által nyújtott – köztük a biztonságos származási országok kijelöléséről szóló jogszabályokra vonatkozó – információkat, az EASO által nyújtott tájékoztatást, ideérve az írásbeli jelentéseket és a tagállamokkal 2015. szeptember 2-án a biztonságos származási országokról folytatott koordinációs ülés eredményeit, valamint az Európa Tanács, az UNHCR és más érintett nemzetközi szervezetek által a nyilvánosság számára rendelkezésre bocsátott információkat használta fel.

Albánia tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. A vérbosszú, a kapcsolati erőszak, valamint az etnikai kisebbségekhez tartozó vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekkel – köztük a

[3] * Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (99) ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

romákkal, balkáni egyiptomiakkal és az LMBTI[4] személyekkel – szembeni megkülönböztetés és erőszak izolált esetei egyes esetekben még mindig előfordulnak. Albánia tagsága az emberi jogok európai egyezményében magában foglalja, hogy az ilyen emberi jogi jogsértésekkel kapcsolatos jogorvoslati rendszer hatékonyságát garantáló biztosítékként fennáll a lehetősége annak, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságához forduljanak jogorvoslatért. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 150 kérelemből négy esetében talált jogsértést. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint az albán állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 7,8 %-a (1040) volt megalapozott. Legalább nyolc tagállam nyilvánította Albániát biztonságos származási országnak. Albániát az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította. A tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a fent említett körülményekre annak meghatározásakor, hogy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe felvett harmadik ország konkrét kérelmező esetében biztonságos származási országnak minősül-e, illetve a kérelmeknek a 2013/32/EU irányelvben a biztonságos származási országból származó kérelmezők tekintetében meghatározott eljárási lehetőségek alkalmazásával történő megvizsgálása során. Ennek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy Albánia a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak minősül.

Bosznia-Hercegovina tekintetében az alkotmány biztosítja az ország nemzetalkotó népei közötti hatáskörmegosztás alapját. Az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. A személyek elleni, etnikai vagy vallási alapon, illetve politikai véleményük miatt történő, továbbá a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokhoz – például az LMBTI – tartozó személyek, újságírók és gyermekek elleni megkülönböztetés vagy erőszak még mindig előfordul egyes esetekben. Bosznia-Hercegovina tagsága az emberi jogok európai egyezményében magában foglalja, hogy az ilyen emberi jogi jogsértésekkel kapcsolatos jogorvoslati rendszer hatékonyságát garantáló biztosítékként fennáll a lehetősége annak, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságához forduljanak jogorvoslatért. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 1196 kérelemből öt esetében talált jogsértést. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a bosznia-hercegovinai állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 4,6 %-a (330) volt megalapozott. Legalább kilenc tagállam nyilvánította Bosznia-Hercegovinát biztonságos származási országnak. A tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a fent említett körülményekre annak meghatározásakor, hogy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe felvett harmadik ország konkrét kérelmező esetében biztonságos származási országnak minősül-e, illetve a kérelmeknek a 2013/32/EU irányelvben a biztonságos származási országból származó kérelmezők tekintetében meghatározott eljárási lehetőségek alkalmazásával történő megvizsgálása során. Ennek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy Bosznia-Hercegovina a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak minősül.

Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. A kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekkel – köztük a gyermekekkel, fogyatékossággal élő személyekkel, a romákkal és az LMBTI személyekkel – szembeni megkülönböztetés és erőszak izolált esetei még mindig

[4] A leszbikus, homoszexuális, biszexuális, transznemű és interszexuális személyek

előfordulnak. Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság tagsága az emberi jogok európai egyezményében magában foglalja, hogy az ilyen emberi jogi jogsértésekkel kapcsolatos jogorvoslati rendszer hatékonyságát garantáló biztosítékként fennáll a lehetősége annak, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságához forduljanak jogorvoslatért. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 502 kérelemből hat esetében talált jogsértést. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság állampolgárai által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 0,9 %-a (70) volt megalapozott. Legalább hét tagállam nyilvánította Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot biztonságos származási országnak. Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította. A tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a fent említett körülményekre annak meghatározásakor, hogy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe felvett harmadik ország konkrét kérelmező esetében biztonságos származási országnak minősül-e, illetve a kérelmeknek a 2013/32/EU irányelvben a biztonságos származási országból származó kérelmezők tekintetében meghatározott eljárási lehetőségek alkalmazásával történő megvizsgálása során. Ennek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak minősül.

Koszovó* tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. Koszovó* szuverén államként való elismerésére vonatkozó nemzetközi konszenzus hiánya miatt Koszovó* nem csatlakozott a vonatkozó nemzetközi emberi jogi eszközökhöz, mint például az emberi jogok európai egyezménye. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. A kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekkel – köztük a nőkkel, az LMBTI személyekkel és az etnikai kissebségekhez tartózó személyekkel, mint például az etnikai szerbekkel – szembeni megkülönböztetés és erőszak egyes esetekben még mindig előfordul. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint az koszovói* állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 6,3%-a (830) volt megalapozott. Legalább hat tagállam nyilvánította Koszovót* biztonságos származási országnak. A tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a fent említett körülményekre annak meghatározásakor, hogy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe felvett harmadik ország konkrét kérelmező esetében biztonságos származási országnak minősül-e, illetve a kérelmeknek a 2013/32/EU irányelvben a biztonságos származási országból származó kérelmezők tekintetében meghatározott eljárási lehetőségek alkalmazásával történő megvizsgálása során. Ennek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy Koszovó* a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak minősül.

Montenegró tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. A kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekkel – köztük a fogyatékossággal élő személyekkel, az újságírókkal, a romákkal és az LMBTI személyekkel – szembeni megkülönböztetés és erőszak egyes esetekben még mindig előfordul. Montenegró tagsága az emberi jogok európai egyezményében magában foglalja, hogy az ilyen emberi jogi jogsértésekkel kapcsolatos jogorvoslati rendszer hatékonyságát garantáló biztosítékként fennáll a lehetősége annak, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságához forduljanak jogorvoslatért. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 447 kérelemből egy esetében talált jogsértést. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a montenegrói állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 3,0 %-a (40) volt megalapozott. Legalább kilenc tagállam nyilvánította Montenegrót biztonságos származási országnak. Montenegrót az

Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította. A tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a fent említett körülményekre annak meghatározásakor, hogy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe felvett harmadik ország konkrét kérelmező esetében biztonságos származási országnak minősül-e, illetve a kérelmeknek a 2013/32/EU irányelvben a biztonságos származási országból származó kérelmezők tekintetében meghatározott eljárási lehetőségek alkalmazásával történő megvizsgálása során. Ennek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy Montenegró a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak minősül.

Szerbia tekintetében az alkotmány rendelkezik a kisebbségi csoportok autonómiájáról az oktatás, a nyelvhasználat, a tájékoztatás és a kultúra terén. Az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. A kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekkel – köztük az etnikai kissebségekkel, ideértve az etnikai albánokat, a vallási kisebbségekkel, ideértve a muzulmánokat, a romákkal, valamint az LMBTI személyekkel – szembeni megkülönböztetés és erőszak még mindig előfordul. Szerbia tagsága az emberi jogok európai egyezményében magában foglalja, hogy az ilyen emberi jogi jogsértésekkel kapcsolatos jogorvoslati rendszer hatékonyságát garantáló biztosítékként fennáll a lehetősége annak, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságához forduljanak jogorvoslatért. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 11 490 kérelemből 16 esetében talált jogsértést. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a szerb állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 1,8 %-a (400) volt megalapozott. Legalább kilenc tagállam nyilvánította Szerbiát biztonságos származási országnak. Szerbiát az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította. A tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a fent említett körülményekre annak meghatározásakor, hogy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe felvett harmadik ország konkrét kérelmező esetében biztonságos származási országnak minősül-e, illetve a kérelmeknek a 2013/32/EU irányelvben a biztonságos származási országból származó kérelmezők tekintetében meghatározott eljárási lehetőségek alkalmazásával történő megvizsgálása során. Ennek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy Szerbia a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak minősül.

Törökország tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. A kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekkel – köztük kisebbségekkel, ideértve az etnikai kurdokat, az újságírókkal és az LMBTI személyekkel – szembeni megkülönböztetés és erőszak még mindig előfordul. Törökország tagsága az emberi jogok európai egyezményében magában foglalja, hogy az ilyen emberi jogi jogsértésekkel kapcsolatos jogorvoslati rendszer hatékonyságát garantáló biztosítékként fennáll a lehetősége annak, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságához forduljanak jogorvoslatért. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 2899 kérelemből 94 esetében talált jogsértést. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a török állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 23,1 %-a (310) volt megalapozott. Egy tagállam nyilvánította Törökországot biztonságos származási országnak. Törökországot az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította és megkezdődtek a tárgyalások. A tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a fent említett körülményekre annak meghatározásakor, hogy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe felvett harmadik ország konkrét kérelmező esetében biztonságos származási országnak minősül-e, illetve a kérelmeknek a 2013/32/EU irányelvben a biztonságos származási országból származó kérelmezők tekintetében

meghatározott eljárási lehetőségek alkalmazásával történő megvizsgálása során. Ennek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy Törökország a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak minősül.

A javaslat első lépésnek tekintendő a biztonságos származási országok uniós szintű átfogó közös jegyzékének létrehozására irányuló célkitűzés megvalósítása felé. Tehát azt követően, hogy az Európai Parlament és a Tanács elfogadja a közös uniós jegyzéket, a Bizottság olyan további harmadik országok felvételét is javasolhatja a jegyzékbe, amelyek megfelelnek a biztonságossá nyilvánítás feltételeinek. Prioritást kapnak az olyan harmadik országok, amelyekből jelentős számú személy kérelmez nemzetközi védelmet az EU-ban; ilyen például Banglades, Pakisztán és Szenegál.

Az e javaslatban jelzetteknek megfelelően – amennyiben az Európai Parlament és a Tanács elfogadja – a rendelet hatályba lépését követő három év múlva a Bizottság jelentést készít a harmonizáció terén lehetséges további lépésekről, amelyek a biztonságos származási országok nemzeti listái szükségességének megszűnéséhez vezethetnek.

1.2. A javaslatnak a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel való összhangja

E javaslat összhangban van a 2013/32/EU irányelvben meghatározott, a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokkal, valamint a közös európai menekültügyi rendszer különböző eszközeivel.

1.3. A javaslat egyéb uniós politikákkal való összhangja

A biztonságos származási országok uniós jegyzékének létrehozására, és különösképpen az Európai Tanács által tagjelölt országnak nyilvánított harmadik országoknak e jegyzékbe való felvételére irányuló javaslat összhangban van az uniós bővítési politikával. Amikor az Európai Tanács Albániát, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, Montenegrót, Szerbiát és Törökországot tagjelölt országnak nyilvánította, az értékelés szerint teljesítették az Európai Tanács 1993. június 21–22-i koppenhágai ülésén meghatározott feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak, és ezek az országok továbbra is meg kell felelniük e követelményeknek annak érdekében, hogy taggá váljanak. A politikai és gazdasági kritériumok teljesítése terén tett előrelépéseket és az uniós vívmányokhoz való igazodást évente értékelik az Európai Bizottságnak az elért eredményekről szóló éves jelentéseiben. Albániának, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságnak, Montenegrónak, Szerbiának és Törökországnak a biztonságos származási országok uniós jegyzékébe való felvételére irányuló javaslat nem érinti az Európai Bizottság által ezen harmadik országok mindegyike tekintetében benyújtandó, az elért eredményekről szóló éves jelentéseket.

2. KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELT FELEKKEL

Az Európai Tanács a 2015. június 25–26-i következtetéseiben a menedékjog iránti kérelmek kezelése felgyorsításának szükségességével kapcsolatban hivatkozott a Bizottság azon szándékára, hogy megerősítse a 2013/32/EU irányelvnek a biztonságos származási országokra vonatkozó rendelkezéseit, ideértve a biztonságos származási országok közös uniós jegyzéke létrehozásának lehetőségét.

A Bel- és Igazságügyi Tanács a biztonságos származási országokról szóló 2015. július 20-i következtetéseiben üdvözölte a biztonságos származási országok közös uniós jegyzéke létrehozásának lehetőségét. A Tanács megállapította, hogy „a nyugat-balkáni országok a legtöbb tagállam esetében szerepelnek a biztonságos származási országokat felsoroló nemzeti jegyzékben, az Európai Tanács pedig több alkalommal megerősítette ezen országok európai

perspektíváját, továbbá Albánia, Bosznia-Hercegovina, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró és Szerbia 2009. december 19., illetve 2010. december 15. óta szerepelnek azon országok listáján, amelyek állampolgárai mentesek a vízumkövetelmények alól. Ezenfelül 2014-ben a nyugat-balkáni államok vonatkozásában EU-szerte meglehetősen alacsony volt a menedékkérelmek pozitív elbírálásának átlagos aránya. Ez azt támasztja alá, hogy a nyugat-balkáni országokat minden tagállamnak biztonságos származási országgá kellene nyilvánítania."

A Bel- és Igazságügyi Tanács következtetéseit követően 2015. szeptember 2-án az EASO egy szakértői szintű ülést szervezett a tagállamokkal, ahol széles körű egyetértés volt a tekintetben, hogy Albániát, Bosznia-Hercegovinát, Koszovót*, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, Montenegrót, Szerbiát és Törökországot a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak kell tekinteni.

3. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS, ARÁNYOSSÁG ÉS ALAPVETŐ JOGOK

3.1. Jogalap

A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 78. cikke (2) bekezdésének d) pontján alapul, amely a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokra, valamint kiegészítő védelmi jogállásra vonatkozó intézkedések jogalapját képezi. A javaslat célja a 2013/32/EU irányelv alkalmazása céljából a biztonságos származási országok közös uniós jegyzéke létrehozása, valamint az EUMSZ 78. cikke (2) bekezdésének d) pontja alapján elfogadott ezen irányelv módosítása.

3.2. Szubszidiaritás

Az EUMSZ-nek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségről szóló V. címe e területeken bizonyos hatáskörökkel ruházza fel az Európai Uniót. E hatásköröket az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkével összhangban kell gyakorolni, vagyis csak akkor és annyiban, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

A javaslat célja a biztonságos származási országok uniós szintű jegyzékének létrehozása annak érdekében, hogy ezzel valamennyi tagállam számára megkönnyítse a biztonságos származási országok fogalmának alkalmazásához kötődő eljárások lefolytatását. A javaslat további célja a biztonságos származási országok tagállami jegyzékei között meglévő egyes olyan különbségek megoldása, amelyek eredményeként az ugyanazon harmadik országból származó nemzetközi védelmet kérelmezőkre nem mindig ugyanazon eljárások vonatkoznak a tagállamokban. A javasolt intézkedés általános célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani és az az Európai Unió által jobban megvalósítható.

3.3. Arányosság

Az arányosság elvének megfelelően a meglévő jogszabályi keret javasolt módosításai nem lépik túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket. A biztonságos származási országok közös uniós jegyzékét a biztonságos származási országok kijelölése tekintetében a 2013/32/EU irányelvben már meghatározott kritériumokkal összhangban hozzák létre, és a közös jegyzékben szereplő országokat rendszeresen felülvizsgálják. A 2013/32/EU irányelv javasolt módosításai arra szorítkoznak, ami annak biztosításához szükséges, hogy a 2013/32/EU irányelvnek a biztonságos származási országok fogalmának alkalmazásához kötődő rendelkezéseit alkalmazzák a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében szereplő harmadik országokra.

3.4. A jogi aktus típusának megválasztása

A biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozásához választott rendeleti formát az uniós szinten létrehozott ilyen közös jegyzék jellege igazolja, és a tagállamok jogrendjében közvetlenül alkalmazandó.

3.5. Alapvető jogok

E javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat és szem előtt tartja az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket, ideértve a Charta 18. és 19. cikkében biztosított menedékjogot, illetve visszaküldéssel szembeni védelmet.

Különösen emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32/EU irányelvvel összhangban az a körülmény, hogy egy harmadik ország szerepel a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében, nem jelent teljes garanciát ezen ország állampolgárainak biztonságára nézve, és nem zárhatja ki annak szükségét, hogy az e személyek által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek tekintetében megfelelő egyedi vizsgálatokat folytassanak. Emlékeztetni kell ara is, hogy amennyiben egy kérelmező alátámasztja, hogy érvényes okok alapján az az ország az ő adott körülményei között nem tekinthető biztonságosnak, az ország biztonságossá nyilvánítását a továbbiakban az ő esete vonatkozásában nem lehet relevánsnak tekinteni.

Azok a harmadik országok, amelyeknek a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékébe való felvételét javasolják, teljesítik a 2013/32/EU irányelvben a biztonságossá nyilvánításra vonatkozóan meghatározott feltételeknek. Ez magában foglalja, hogy a jogi helyzete és a demokratikus rendszerben való jogalkalmazás helyzete és az általános politikai körülmények alapján kimutatható, hogy általában és következetesen ezekben az országokban nem tapasztalható a 2011/95/EU irányelv 9. cikkében meghatározott üldöztetés; nem alkalmaznak kínzást, sem kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést és nem fenyeget általános erőszak sem nemzetközi, sem belső fegyveres konfliktushelyzetekben.

4. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

A javasolt módosításnak nincsenek az Európai Unió költségvetését érintő vonzatai és a tagállamokat érintően sincsenek költségvetési vonzatai.

5. EGYÉB KÉRDÉSEK

5.1. Nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai

A javaslat szerint meg kell fontolni a harmonizáció terén lehetséges jövőbeni további lépéseket, amelyek a biztonságos származási országok nemzeti listái szükségességének megszűnéséhez vezethetnek, a rendelet hatályba lépését követő három évet követően, a Bizottság által készített jelentés alapján.

5.2. A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata

A rendeletre irányuló javaslat létrehozza azon harmadik országok közös uniós jegyzékét, amelyeket a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak tekintendők. Emellett módosítja a 2013/32/EU irányelvet annak érdekében, hogy lehetővé tegye az irányelvnek a biztonságos származási országokra vonatkozó rendelkezései alkalmazását a közös uniós jegyzékben foglalt harmadik országokkal kapcsolatban.

A biztonságos származási országok közös uniós jegyzékét a javasolt rendelet I. melléklete tartalmazza. E mellékletben foglalt harmadik országoknak teljesíteniük kell a 2013/32/EU

irányelv I. mellékletében a biztonságos származási országok kijelölésére vonatkozóan meghatározott feltételeket. A Bizottság megítélése szerint Albánia, Bosznia-Hercegovina, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Koszovó*, Montenegró, Szerbia és Törökország teljesítik e feltételeket és első lépésként fel kell őket venni a közös uniós jegyzékbe.

A javaslat előírja a Bizottság arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a közös uniós jegyzékben szereplő harmadik országok helyzetét rendszeresen felülvizsgálja széles körű információforrásokra támaszkodva, ideértve különösen az EKSZ által rendszeresen készített jelentéseket, valamint a tagállamok, az EASO, az UNHCR, az Európa Tanács és más érintett nemzetközi szervezetek által nyújtott információkat.

A javaslat rendelkezik arról, hogy a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének valamennyi módosítását rendes jogalkotási eljárás keretében kell elfogadni. Előirányozza ugyanakkor, hogy a jegyzékben szereplő harmadik országban hirtelen rosszabbra forduló helyzet esetében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a harmadik országnak a jegyzékben való szereplésének egy éves időtartamra szóló felfüggesztéséről, amennyiben úgy ítéli meg, hogy megalapozott értékelés alapján e harmadik ország már nem felel meg azoknak a feltételeknek, amelyek alapján a harmadik ország biztonságosnak tekinthető. A Bizottság a felfüggesztést legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatja, amennyiben e harmadik országnak a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékéből való törlése érdekében javaslatot tett a rendelet módosítására. A javaslat részletes rendelkezéseket tartalmaz a Bizottság felhatalmazásának feltételeire vonatkozóan, ideértve annak időtartamát, annak lehetőségét, hogy azt az Európai Parlament és a Tanács bármikor visszavonja, a Bizottság kötelezettségét arra vonatkozóan, hogy értesítse az Európai Parlamentet és a Tanácsot a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásáról, valamint azt a tényt, hogy a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok csak akkor léphetnek hatályba, ha ezen intézmények az értesítést követő egy hónapon belül nem emelnek kifogást.

2015/0211 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló 2013/32/EU irányelv alkalmazása céljából a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 78. cikke (2) bekezdésének d) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[5],

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére[6],

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv[7] lehetővé teszi a tagállamok számára a konkrét eljárási szabályok – különösen a gyorsított eljárások és a határon folytatandó eljárások – alkalmazását jól meghatározott körülmények esetén, amikor a nemzetközi védelem iránti kérelem valószínűleg megalapozatlan, ideértve azt az esetet is, amikor a kérelmező olyan ország állampolgára, amely a nemzeti jog alapján biztonságos országnak minősül, és ezen felül ez az ország a kérelmező szempontjából az ő konkrét körülményeit figyelembe véve biztonságosnak tekinthető. Ugyanezen szabályok alkalmazhatók a hontalan személyekre a korábbi szokásos tartózkodási helyük szerinti harmadik ország vonatkozásában.

(2) A 2013/32/EU irányelv közös feltételeket határoz meg a harmadik országoknak tagállami szinten történő, biztonságos származási országgá való nyilvánítására vonatkozóan. Azonban csak néhány tagállam jogrendszerében határozták meg, mely származási országok minősülnek biztonságosnak, ami azt jelenti, hogy jelenleg nem minden tagállam tudja alkalmazni a 2013/32/EU irányelvben meghatározott vonatkozó eljárási lehetőségeket. Ezen felül a tagállamok által elfogadott, a biztonságos származási országok nemzeti jegyzékei között meglévő olyan különbségek miatt, amelyek az egyes harmadik országok biztonságának különböző megítéléséből adódnak, illetve abból, hogy a harmadik országbeli állampolgárok különböző módon áramlanak a tagállamokba, a 2013/32/EU irányelvben meghatározott, a biztonságos

---

5 HL C , , o.

6 HL C , , o.

7 Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 2013/32/EU irányelve a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról (HL L 180., 2013.6.29., 60. o.).

származási ország fogalmát nem minden esetben alkalmazzák a tagállamok egyformán ugyanazon harmadik ország vonatkozásában.

(3) Annak fényében, hogy 2014 óta rendkívüli módon megnövekedett az Unióban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmek száma, és ezáltal a tagállamok menekültügyi rendszereire minden korábbinál nagyobb nyomás nehezedik, az Unió elismeri, hogy a valószínűleg megalapozatlan kérelmek gyors feldolgozását támogató elengedhetetlen eszközként meg kell erősíteni a 2013/32/EU irányelvnek a biztonságos származási országokra vonatkozó rendelkezéseit. Az Európai Tanács a 2015. június 25–26-i következtetéseiben a menedékjog iránti kérelmek kezelése felgyorsításának szükségességével kapcsolatban különösen a Bizottságnak az európai migrációs stratégiáról szóló bizottsági közleményben[8] meghatározott azon szándékára hivatkozott, hogy megerősítse ezeket a rendelkezéseket, ideértve a biztonságos származási országok közös uniós jegyzéke létrehozásának lehetőségét. A Bel- és Igazságügyi Tanács a biztonságos származási országokra vonatkozó 2015. június 25–26-i következtetéseiben üdvözölte a Bizottság azon szándékát, hogy megerősítse a 2013/32/EU irányelvnek a biztonságos származási országokra vonatkozó rendelkezéseit, ideértve a biztonságos származási országok közös uniós jegyzéke létrehozásának lehetőségét.

(4) A biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozását a 2013/32/EU irányelvben meghatározott közös feltételekre kell alapozni, mivel valamennyi tagállamot segíti a biztonságos származási ország elvéhez kapcsolódó eljárások alkalmazásában, növelve ezáltal a menekültügyi rendszerek általános hatékonyságát a nemzetközi védelem iránti kérelmek tekintetében, amelyek valószínűleg megalapozatlanok. A közös uniós jegyzék létrehozása a biztonságos származási országok tagállami jegyzékei között meglévő egyes olyan különbségekre is megoldást nyújt, amelyek eredményeként az ugyanazon harmadik országból származó nemzetközi védelmet kérelmezőkre nem mindig ugyanazon eljárások vonatkoznak a tagállamokban. A tagállamok fenntartják a jogot arra, hogy olyan jogszabályokat alkalmazzanak vagy vezessenek be, amelyek lehetővé teszik az uniós közös jegyzékben szereplő harmadik országoktól eltérő harmadik országok biztonságos származási országként történő kijelölését, ugyanakkor az ilyen közös jegyzék létrehozása biztosítja, hogy az elvet valamennyi tagország egységesen alkalmazza azokra a kérelmezőkre, akik a jegyzékben szereplő országokból származnak. Mindez megfelelően elősegíti majd az eljárások alkalmazásának közelítését, és ezáltal visszatartja a nemzetközi védelmet kérelmezők másodlagos migrációs mozgását is. Ebben az összefüggésben meg kell fontolni a harmonizáció terén lehetséges jövőbeni további lépéseket, amelyek a biztonságos származási országok nemzeti listái szükségességének megszűnéséhez vezethetnek, a rendelet hatályba lépését követő három évet követően, a Bizottság által készített jelentés alapján.

(5) A 2013/32/EU irányelvnek a biztonságos származási országok fogalmának alkalmazásához kötődő rendelkezéseit alkalmazni kell a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében szereplő harmadik országokra. Mindez különösen azt jelenti, hogy a 2013/32/EU irányelvvel összhangban az a körülmény, hogy egy harmadik ország szerepel a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében, nem jelent teljes garanciát ezen ország állampolgárainak biztonságára nézve, és nem zárja ki annak szükségességét, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek

[8] COM(2015) 240 final, 2015.5.13.

tekintetében megfelelő egyedi vizsgálatokat folytassanak. Ezen felül emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben egy kérelmező alátámasztja, hogy súlyos okok alapján az az ország az ő adott körülményei között nem tekinthető biztonságosnak, az ország biztonságossá nyilvánítását a továbbiakban az ő esete vonatkozásában nem lehet relevánsnak tekinteni.

(6) A Bizottság rendszeresen felülvizsgálja a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében szereplő harmadik országokban fennálló helyzetet. A jegyzékben szereplő harmadik országban hirtelen rosszabbra forduló helyzet esetében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkével összhangban jogi aktusokat fogadjon el a harmadik országnak a jegyzékben való szereplésének egy éves időtartamra szóló felfüggesztéséről, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a megalapozott értékelés alapján e harmadik ország már nem felel meg a 2013/32/EU irányelvben a biztonságossá nyilvánításra vonatkozóan meghatározott feltételeknek. E megalapozott értékelés céljából a Bizottságnak figyelembe kell vennie a rendelkezésére álló valamennyi információforrást, különösképpen az Európai Tanács által tagjelölt országnak nyilvánított harmadik országokra vonatkozó, az elért eredményekről szóló éves bizottsági jelentéseket, az Európai Külügyi Szolgálat (a továbbiakban: EKSZ) rendszeres jelentéseit és a tagállamok, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (a továbbiakban: EASO), az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosa (a továbbiakban: UNHCR), az Európa Tanács és más érintett nemzetközi szervezetek által adott információkat. A Bizottság a harmadik országnak a közös uniós jegyzékben való szereplésének felfüggesztést legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatja, amennyiben e harmadik országnak a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékéből való törlése érdekében javaslatot tett a rendelet módosítására. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

(7) A 2015. július 20-i Bel- és Igazságügyi Tanácsnak – amelynek során a tagállamok egyetértettek abban, hogy a Nyugat-Balkán biztonságának valamennyi tagállam általi értékelését prioritásként kell kezelni – a biztonságos származási országokról szóló következtetéseit követően 2015. szeptember 2-án az EASO egy szakértői szintű ülést szervezett a tagállamokkal, ahol széles körű egyetértés volt a tekintetben, hogy Albániát, Bosznia-Hercegovinát, Koszovót*[9], Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, Montenegrót, Szerbiát és Törökországot a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak kell tekinteni.

(8) A 2013/32/EU irányelvvel összhangban egy ország akkor tekinthető biztonságos származási országnak, ha a jogi helyzete és a demokratikus rendszerben való jogalkalmazás helyzete, valamint az általános politikai körülmények alapján kimutatható, hogy általában és következetesen nem tapasztalható a 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv[10] 9. cikkében meghatározott üldöztetés; nem

[9] * Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (99) ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

[10] Az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i 2011/95/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az

alkalmaznak kínzást, sem kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot vagy büntetést, és nem fenyeget általános erőszak sem nemzetközi, sem belső fegyveres konfliktushelyzetekben.

(9) Széles körű információforrásokra támaszkodva – ideértve különösen az EKSZ által rendszeresen készített jelentéseket, valamint a tagállamok, az EASO, az UNHCR, az Európa Tanács és más érintett nemzetközi szervezetek által nyújtott információkat – számos harmadik ország esetében úgy ítélik meg, hogy azok biztonságos származási országnak minősülhetnek.

(10) Albánia tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 150 kérelemből négy esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint az albán állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 7,8 %-a (1040) volt megalapozott. Legalább nyolc tagállam nyilvánította Albániát biztonságos származási országnak. Albániát az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította. Az értékelés időpontjában Albánia teljesítette az Európai Tanács 1993. június 21–22-i koppenhágai ülésén meghatározott feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak, és Albániának továbbra is meg kell felelnie e követelményeknek annak érdekében, hogy taggá váljon az elért eredményekről szóló éves jelentésekben foglalt ajánlásokkal összhangban.

(11) Bosznia-Hercegovina tekintetében az alkotmány biztosítja az ország nemzetalkotó népei közötti hatáskörmegosztás alapját. Az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 1196 kérelemből öt esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a bosznia-hercegovinai állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 4,6 %-a (330) volt megalapozott. Legalább kilenc tagállam nyilvánította Bosznia-Hercegovinát biztonságos származási országnak.

(12) Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 502 kérelemből hat esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság állampolgárai által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 0,9 %-a (70) volt megalapozott. Legalább hét tagállam nyilvánította Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot biztonságos származási országnak. Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította. Az értékelés

---

egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról (átdolgozás) (HL L 337., 2011.12.20., 9. o.).

időpontjában Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság teljesítette az Európai Tanács 1993. június 21–22-i koppenhágai ülésén meghatározott feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak, és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságnak továbbra is meg kell felelnie e követelményeknek annak érdekében, hogy taggá váljon az elért eredményekről szóló éves jelentésekben foglalt ajánlásokkal összhangban.

(13) Koszovó* tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. Koszovó* szuverén államként való elismerésére vonatkozó nemzetközi konszenzus hiánya miatt Koszovó* nem csatlakozott a vonatkozó nemzetközi emberi jogi eszközökhöz, mint például az emberi jogok európai egyezménye. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint az koszovói* állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 6,3 %-a (830) volt megalapozott. Legalább hat tagállam nyilvánította Koszovót* biztonságos származási országnak.

(14) Montenegró tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 447 kérelemből egy esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a montenegrói állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 3,0 %-a (40) volt megalapozott. Legalább kilenc tagállam nyilvánította Montenegrót biztonságos származási országnak. Montenegrót az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította. Az értékelés időpontjában Montenegró teljesítette az Európai Tanács 1993. június 21–22-i koppenhágai ülésén meghatározott feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak, és Montenegrónak továbbra is meg kell felelnie e követelményeknek annak érdekében, hogy taggá váljon az elért eredményekről szóló éves jelentésekben foglalt ajánlásokkal összhangban.

(15) Szerbia tekintetében az alkotmány rendelkezik a kisebbségi csoportok autonómiájáról az oktatás, a nyelvhasználat, a tájékoztatás és a kultúra terén. Az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 11 490 kérelemből 16 esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a szerb állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 1,8 %-a (400) volt megalapozott. Legalább kilenc tagállam nyilvánította Szerbiát biztonságos származási országnak. Szerbiát az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította. Az értékelés időpontjában Szerbia teljesítette az Európai Tanács 1993. június 21–22-i koppenhágai ülésén meghatározott feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak, és Szerbiának továbbra is meg kell felelnie e követelményeknek annak

érdekében, hogy taggá váljon az elért eredményekről szóló éves jelentésekben foglalt ajánlásokkal összhangban.

(16) Törökország tekintetében az üldöztetés vagy embertelen bánásmód elleni védelem jogalapját megfelelően biztosítják az emberi jogokra vonatkozó és hátrányos megkülönböztetés elleni anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, ideértve azt is, hogy az ország tagja valamennyi fontos nemzetközi emberi jogi szerződésnek. 2014-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 2899 kérelemből 94 esetében talált jogsértést. Nincs jele a saját állampolgárai visszaküldésével kapcsolatos incidenseknek. 2014-ben a tagállamok megítélése szerint a török állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek 23,1 %-a (310) volt megalapozott. Egy tagállam nyilvánította Törökországot biztonságos származási országnak. Törökországot az Európai Tanács tagjelölt országnak nyilvánította és megkezdődtek a tárgyalások. Az értékelés időpontjában Törökország teljesítette az Európai Tanács 1993. június 21–22-i koppenhágai ülésén meghatározott feltételeket, amelyek a demokráciát szavatoló intézményi stabilitásra, a jogállamiság elvére, az emberi jogokra, valamint a kisebbségek tiszteletben tartására és védelmére vonatkoznak, és Törökországnak továbbra is meg kell felelnie e követelményeknek annak érdekében, hogy taggá váljon az elért eredményekről szóló éves jelentésekben foglalt ajánlásokkal összhangban.

(17) Mivel e rendelet célkitűzéseit a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani és azok így az intézkedés terjedelme és hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(18) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és megfelel a Charta által elismert elveknek.

(19) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban e tagállamok bejelentették, hogy részt kívánnak venni ennek a rendeletnek az elfogadásában és alkalmazásában.]

VAGY

[Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, és e jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, ezek a tagállamok nem vesznek részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rájuk nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]

VAGY

[Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, és a jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]

[Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a

biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikke értelmében Írország (...-án/én kelt levelében) bejelentette, hogy részt kíván venni e rendelet elfogadásában és alkalmazásában.]

VAGY

[Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban az Egyesült Királyság (...-án/én kelt levelében) bejelentette, hogy részt kíván venni e rendelet elfogadásában és alkalmazásában.]

Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv (21. sz. jegyzőkönyv) 1. és 2. cikkével összhangban, és az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt e rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

(20) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt e rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

ELFOGADTÁK EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

E rendelet létrehozza azon harmadik országok közös uniós jegyzékét, amelyeket a 2013/32/EU irányelv értelmében biztonságos származási országnak tekintendők.

2. cikk

A biztonságos származási országok közös uniós jegyzéke

(1) Az e rendelet I. mellékletében felsorolt harmadik országok biztonságos származási országok.

(2) A Bizottság a közös uniós jegyzékben szereplő harmadik országok helyzetét rendszeresen felülvizsgálja széles körű információforrásokra támaszkodva, ideértve különösen az EKSZ által rendszeresen készített jelentéseket, valamint a tagállamok, az EASO, az UNHCR, az Európa Tanács és más érintett nemzetközi szervezetek által nyújtott információkat.

(3) A biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének valamennyi módosítását rendes jogalkotási eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a 3. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el egy harmadik országnak a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében való szereplésének felfüggesztéséről.

3. cikk

Egy harmadik országnak a helyzet hirtelen megváltozása miatt a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékéből való törlése

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében szereplő harmadik országban hirtelen megváltozó helyzet esetében a Bizottság megalapozott értékelést végez, hogy ezen ország megfelel-e a 2013/32/EU irányelv I. mellékletében meghatározott feltételeknek, és amennyiben e feltételek nem teljesülnek, az EUMSZ 290. cikkével összhangban határozatot fogad el e harmadik országnak a közös uniós jegyzékben való szereplésének egy éves időtartamra szóló felfüggesztéséről.

(3) Amennyiben a Bizottság egy harmadik országnak a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékéből való törlése érdekében javaslatot tett e rendelet módosítására, a Bizottság a (2) bekezdésben említett megalapozott értékelés alapján a (2) bekezdés szerint elfogadott felhatalmazáson alapuló határozat érvényességét legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatja.

(4) A Bizottságnak az e cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása öt éves időtartamra szól [az e rendelet hatálybalépésétől] kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az öt éves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a

meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok letelte előtt, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

(5) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az e cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(6) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

(7) Az e cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő egy hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni.

4. cikk

A 2013/32/EU irányelv módosításai

A 2013/32/ EU irányelv a következőképpen módosul:

(1) Az 36. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az ezen irányelvvel összhangban a nemzeti jog által biztonságos származási országgá nyilvánított vagy az (EU) XXXX/2015 európai parlamenti és tanácsi rendelettel* [e rendelettel] létrehozott, a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében szereplő harmadik ország – a kérelem egyéni vizsgálatát követően – csak akkor tekinthető e kérelmező tekintetében biztonságos származási országnak, ha:

a) a kérelmező annak az országnak az állampolgára; vagy

b) a kérelmező korábban abban az országban szokásos tartózkodási hellyel bíró hontalan személy,

és nem adott elő semmilyen komoly indokot arra vonatkozóan, hogy az ő egyedi körülményei szempontjából és nemzetközi védelemre jogosult személyként való elismerése tekintetében az ország nem minősül biztonságos származási országnak a 2011/95/EU irányelvvel összhangban.”

(2) Az 37. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok fenntarthatnak vagy bevezethetnek olyan jogszabályokat, amelyek a I. melléklettel összhangban lehetővé teszik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálata céljából nemzeti szinten olyan biztonságos származási országokat határozzanak meg, amelyek eltérnek az (EU) XXXX/2015 európai parlamenti és tanácsi rendelettel [e rendelettel] létrehozott, a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékében szereplő harmadik országoktól.”

(3) Az I. melléklet címe helyébe a következő cím lép:

„A biztonságos származási országok kijelölése a 36. cikk, és a 37. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában.”

_____

* Az Európai Parlament és a Tanács [dátum]-i (EU) XXXX/2015 rendelete a 2013/32/EU irányelv alkalmazása céljából a biztonságos származási országok közös uniós jegyzékének létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv módosításáról

5. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*